

Hur förebygger man överdosering av narkotika

Publicerad 25.1.2017

När det gäller narkotika finns det inga trygga gränser eller användningssätt. Därför är användningen av narkotika alltid en hälsorisk. Även små mängder orsakar ett slags förgiftningstillstånd, som kroppen försvarar sig mot. När kroppen försvarar sig uppstår symtom, som varierar beroende på vilket berusningsmedel som använts och hur det använts.

De kan grovt delas in i medel som stimulerar och medel som förlamar det centrala nervsystemet. I de lindrigaste fallen är reaktionerna på överdosen obehagliga känslor, det vill säga oönskade effekter av narkotikamedlen. I värsta fall leder de till allvarliga förgiftningar, som kan resultera i invalidisering, kollaps av grundläggande livsfunktioner eller dödsfall.

I Finland dör ungefär två hundra personer per år av narkotika. Den vanligaste faktorn i narkotikarelaterade dödsfall är att opioider och bensodiazepiner använts samtidigt med alkohol.

Symtom vid överdosering

Symtomen vid överdos av cannabis är:

- stark ångest
- oklar verklighetsuppfattning, d.v.s. psykos
- symtomen börjar vanligtvis 1–2 timmar efter riklig användning

Symtom vid överdosering av stimulerande medel (t.ex. amfetamin, kokain, ecstasy, MDPV) är:

- stark ångest, rastlöshet och upphetsning
- förvirring, storhetsföreställningar och eufori
- snabb puls och förhöjt blodtryck
- ökad kroppstemperatur, feber och kramper
- expanderade och reaktionslösa pupiller

Symtom vid överdosering av förlamande medel (t.ex. alkohol, bensodiazepiner, buprenorfin, tramadol, metadon, gamma, lack, heroin, kodein) är:

- tung andning, sömnhet, svårighet att prata och andas
- blek eller blåaktig hud
- klåda och rodnad
- sänkt kroppstemperatur
- långsammare puls
- darrningar, kramper, illamående
- förminskade pupiller

Hur förebygger man överdosering?

Det mest effektiva sättet att undvika överdos är att inte använda narkotika. Om du använder narkotika, beakta följande faktorer:

- Använd bara ett medel i taget. Blandanvändning mångdubblar risken för överdosering.
- Testa ett okänt medel före användning. Medlet du skaffat är kanske inte vad du tror att det är och fungerar därför inte som du vill. Var försiktig.
- Beakta ditt allmänna skick och ditt hälsotillstånd. Vissa sjukdomar, till exempel diabetes, försämrar din kroppsförmåga att tåla effekterna av medlen. Kom ihåg att dricka tillräckligt med vatten.
- Kom ihåg att beakta den sänkta toleransen efter en avgiftning. Din kropp kanske inte tål de doser du tog före avgiftningen.
- Undvik att använda använda medlen ensam. Om något går fel är det bra att ha någon som kan tillkalla hjälp.
- Tala med andra användare om nya drogpartier som cirkulerar på gatorna. Sök och dela information aktivt.
- Undvik att injicera medlen. Vid en injektion tas berusningsmedlet upp av kroppen direkt och du kanske inte hinner

reagera i en problemsituation.

OBS!

1. Försök inte behandla en person som fått en överdos med läkemedel, eftersom det ofta bara förvärrar situationen.
2. Ring nödnumret 112 omedelbart för att tillkalla hjälp. Håll dig lugn. Var ärlig och ge så mycket information som möjligt om situationen och medlen som använts. Följ instruktionerna du får från nödcentralen.
3. Lämna aldrig en vän som tagit en överdos ensam.

Mervi Holm

Projektkoordinator, A-klinikstiftelsen

link

Källor ►

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/droger-och-ovriga-beroenden/hur-forebygger-man-overdosering-av-narkotika>